BESZÁMOLÓ
A MAGYAR NEMZETI TANÁCS TÖREKVÉSEIRŐL A KORONAVÍRUS-JÁRVÁNY OKOZTA RENDKÍVÜLI HELYZETBEN

A Magyar Nemzeti Tanács az országban kihirdetett szükségállapot után illetékességi körében mindent megtett annak érdekében, hogy a tantermen kívüli, digitális munkarend magyar nyelven is minél zavartalanabbul elkezdődjék. Az Oktatási, Tudományos és Technológiai Fejlesztési Minisztériumnak már 2020. március 13-án eljuttatta azoknak a tanítóknak és tanároknak a listáját, akik majd bekapcsolódhatnak a Szerbiai és a Vajdasági Rádió és Televízió közreműködésével megvalósuló távoktatásba, de ennél még fontosabb volt számára, hogy a magyar nyelvű virtuális képzés mielőbb elinduljon a Pannon Televízióban, amire a társalapításában működő médiaház a legnagyobb nyitottságot mutatta, és minden műszaki és sugárzási feltételnek is eleget tudott tenni annak érdekében, hogy 2020. március 18-án, a délelőtti órákban elkezdődjék a távoktatás.

A koronavírus-járvány okozta rendkívüli helyzetben az Oktatási, Tudományos és Technológiai Fejlesztési Minisztérium operatív tervet fogadott el a távoktatásra, amellyel összhangban tovább kellett működtetni az oktatási rendszert, a tanulóknak biztosítani kellett a tanulási lehetőséget, az iskoláknak és a pedagógusoknak pedig alkalmazkodniuk kellett a váratlanul kialakult helyzethez. A távoktatás fókuszában a legnagyobb óraszámmal rendelkező általános és szaktantárgyak programtartalmai kerültek, de az iskolák legfőbb feladata volt az is, hogy saját lehetőségeikkel összhangban dolgozzák ki az összes többi tantárgy és program megvalósításának módját is az előírt tanterv és program alapján.

Már az első nap tapasztalatai arról tanúskodtak, hogy a legtöbb magyar oktatási intézmény vezetője összeállította cselekvési programját egy olyan helyzetre készülve, amikor a pedagógusnak nincs lehetősége közvetlen személyes kapcsolatot fenntartani a tanulókkal, és amelyben valójában a tanulók önálló tanulását, információ-felkutatását és -feldolgozását kell támogatnia, mégpedig infokommunikációs eszközök használatával – távolról. Online tájékoztatást adni a tanulóknak, támogatni őket a tanulásban, megjelölni a feldolgozandó tananyagrészeket, és meghatározni a számonkérés vagy a beszámolás módját is.

Az iskoláknak elküldtük azoknak a digitális oktatási tartalmaknak a hozzáférhetőségét is, amelyeket a magyarországi Oktatási Hivatal tett közzé, és amelyeket – figyelembe véve a szerbiai tanterveket és tankönyveket – jelentős mértékben hasznosítani is tudnak. A napról napra bővülő listát az érdeklődők a Magyar Nemzeti Tanács honlapján találják meg. A tanács a magyar nyelvű segédanyagok megosztása érdekében néhány éve már kialakította oktatási portálját, amely felületet biztosít a tanárok horizontális kapcsolattartásának az oktatás egy-egy területén vagy szakaktívájukon belül. A portál az oktatas.mnt.org.rs címen érhető el ingyenes regisztráció után. A Magyar Nemzeti Tanács Hivatala a portállal kapcsolatban állandó jellegű segítséget nyújt az oktatas@mnt.org.rs villámpostacímen is. Ide vártuk az egyéni tanácsadásra vonatkozó felajánlásokat is, azaz olyan kollégák segítségét, akik felajánlották, hogy szívesen segítenek egy másik iskolának a digitális átállásában.

Az általános és középiskolai távoktatás bevezetése magyar nyelven a Vajdaságban

Mint ismeretes, Szerbiában 2020. március 15-én azonnali hatállyal szükségállapotot hirdettek ki az új típusú koronavírus-járvány megfékezése érdekében. Az erről szóló döntést a köztársasági elnök, a kormányfő és a házelnök közösen hozta meg. Ennek következtében már másnap az oktatási intézmények nem fogadták a tanulókat. A bölcsődei, az óvodai, az általános és középiskolai, de a felsőoktatási intézmények sem folytatták a tantermi oktatást. A szerbiai Oktatási, Tudományos és Technológiai Fejlesztési Minisztérium úgy döntött, hogy tantermen kívüli digitális távoktatást vezet be. Az órákat a közoktatásban résztvevő diákok a közszolgálati televízió csatornáin követhetik.

A minisztérium megkeresésére a Magyar Nemzeti Tanács kialakított egy munkacsoportot, és bekapcsolódott a magyar nyelvű távoktatás szervezésébe – felkérve a Pannon Televízót a magyar nyelvű tanórák felvételezésére és sugárzására. Időközben Szabadkán és Zentán találkozóra került sor a szabadkai, a zentai és a magyarkanizsai általános iskolák, valamint a testület társalapításában működő középiskolák vezetőivel. A megbeszélés célja az volt, hogy kialakuljon egy olyan tanítókból és tanárokból álló csapat, amely folyamatosan készíti a Panon Televízió munkatársaival a televíziós órákat egy közösen egyeztett órarend és tanmenet alapján.

2020. március 16-ától a tanács honlapján létrehoztunk egy platformot *Távoktatás magyar nyelven* címmel. A vajdasági magyar tannyelven oktató pedagógusok részére felkerültek azok a honlapcímek, melyeket a magyarországi Oktatási Hivatal ingyenesen elérhetővé tett. A diákok számára ugyanitt számos elektronikus és hangoskönyv, valamint videó került feltöltésre. Ezen az oldalon megtalálható a sugárzás órarendje is. Az általános iskolás tanulók 8.00 és 17.30 óra között követhetik a televíziós órákat. A középiskolások részére, mivel nem volt lehetőség az órák televízióban történő sugárzására, hiszen az általános iskolások részére készült órák kitöltik a teljes műsorrácsot, a tanórákat a Pannon RTV honlapján és YouTube-csatornáján teszik közzé. Az elkészült órák közzétételre kerültek a tanács honlapján is, valamint ugyanitt lehetőséget biztosítunk arra is, hogy ezen a helyen a pedagógusok által használt prezentációk, valamint segédanyagok is elérhetőek legyenek. 2020. március 23-ától a Vajdasági Televízió kettes csatornája is közvetít magyar nyelvű órákat átvéve a Pannon RTV által készítetteket. Ezen a csatornán heti négy napon át, napi rendszerességgel négy magyar nyelv és irodalom órát sugároznak az általános iskolák alsós diákjai számára.

A január és február hónap folyamán frissített Oktatási Portál is teljes egészében a pedagógusok rendelkezésére áll, számos kidolgozott tananyag és prezentáció mellett ott megtalálhatóak az Oktatási, Tudományos és Technológiai Fejlesztési Minisztérium által közétett értesítések is, melyeket a Tartományi Oktatási, Jogalkotási, Közigazgatási és Nemzeti Kisebbségi – Nemzeti Közösségi Titkárság munkatársai fordítottak le.

2020. március 26-án a Tartományi Oktatási, Jogalkotási, Közigazgatási és Nemzeti Kisebbségi – Nemzeti Közösségi Titkárság módosította a vajdasági általános és

középiskolák 2019–2020. évi iskolanaptárát, ami szerint a tavaszi szünet elmarad. A magyar anyanyelvű diákok számára, akik a Gergely-naptár szerint ünneplik a húsvétot nagypénteken és húsvéthétfőn az alkalomhoz és az ünnephez kapcsolódó oktató-nevelő programot sugároz majd a Pannon RTV a helyi lelkipásztorok közreműködésével.

2020. április 20-ától munkaszombatok is lesznek. Ezeken a napokon a megszokotthoz képest más tantárgyak tananyagai is sugárzásra kerülnek (szerb mint nem anyanyelv, képzőművészet, zeneművészet stb.) – folyamatosan bővítve a tantárgykínálatot egyebek között komplex tantárgyfoglalkozásokkal is.

- **Általános iskolai helyzetkép**

Tanmenet szerint – figyelembe véve az operatív tervet és a tanítási egységeket – a Pannon RTV közvetítésével a távoktatás 2020. március 18-án kezdődött el. Az első héten többségében az általános iskola felső tagozatos tanulóinak készültek el a televíziós órák. Osztályonként napi két óra került bemutatásra. A felsősök számára a magyar nyelv és irodalmon, valamint a matematikán kívül azokból a tantárgyakból készültek felvételek, melyek majd a kisérettségi során is fontosak lesznek (fizika, kémia, biológia, történelem, földrajz). Az első héten a televízió összesen 10 tanár részvételével 32 órát sugárzott.

A második héttől, 2020. március 23-ától már az általános iskolák alsó osztályos tanulói számára is készültek televíziós órák. Számukra a délelőtti órákban került közvetítésre a magyar nyelv és irodalom és a matematika tantárgy. Heti egy-egy alkalommal sugárzásra került a környezetünk vagy a természet és társadalom tanóra is. A felsős tanulók részére a délutáni órákban az említett érettségi tantárgyak sugárzása egymást váltotta. A második héten 6 osztálytanító és 14 tanár vett részt az órák elkészítésében – főleg szabadkai pedagógusok, akik összesen 85 órát tartottak meg.

A harmadik héten, 2020. március 30-tól április 3-áig is egész nap zajlik a távoktatás. A tanulók számára sugárzott tanórákat a magyarkanizsai pedagógusok készítették el, összesen 6 osztálytanító és 14 szaktanár. Ezen a héten is az alsósok számára 40 óra, a felsősök részére pedig 45 óra készült el.

A negyedik héten, 2020. április 6–9-én sugárzásra kerülő órák megtartására Zenta községi osztálytanítókat és tanárokat kértünk fel. A távoktatás négy napon keresztül zajlik majd, mivel az utolsó nap nagypéntek. A tervezett 68 órát 5 osztálytanító és 15 tanár dolgozta fel. A húsvét utáni időszakban a Pannon RTV stábja Adán, Muzslyán és Óbecsén fog forgatni.

Elmondhatjuk, hogy az általános iskolások részére az órarend elkészült a húsvéti szünetig, azaz 2020. április 9-éig. Összesen 14 általános iskola kapcsolódott be az órák elkészítésébe: Szabadka város területéről 6 általános iskola: a szabadkai Jovan Mikić Általános Iskola, a szabadkai Széchenyi István Általános Iskola, a szabadkai Jovan Jovanović Zmaj Általános Iskola, a szabadkai Október 10-e Általános Iskola, a csantavéri Hunyadi János Általános Iskola és a palicsi Miroslav Antić Általános Iskola; Magyarkanizsa község területéről 3 általános iskola: a magyarkanizsai Jovan Jovanović Zmaj Általános Iskola, az

oromhegyesi Arany János Általános Iskola és a horgosi Kárász Karolina Általános Iskola; Zenta község területéről 4 általános iskola: a zentai Stevan Sremac Általános Iskola, a zentai Petőfi Sándor Általános Iskola, a zentai Thurzó Lajos Általános Iskola és a tornyosi Tömörkény István Általános Iskola, valamint a bácskossuthfalvi Idős Kovács Gyula Általános Iskolából egy történelemtanár segítette előadásaival a távoktatást.

Vannak olyan pedagógusok is, akik több héten keresztül készítettek órákat a távoktatáshoz. A húsvéti szünetig összesen 270 óra készül el, 14 osztálytanító és 38 szaktanár közreműködésével.

- **Középiskolai helyzetkép**

A tanács munkatársai az intézményvezetők által ajánlott pedagógusokkal közösen kialakították az órarendet. 2020. március 18-án elkészült a tanárok névsora, akik közvetlen szereplést vállaltak a tantermen kívüli, online távoktatás elkészítésében és megtartásában. A középiskolás tanulók számára a magyar nyelv és irodalom és a matematika tantárgy órái készültek el. A két tantárgyból a gimnáziumok általános szakirányzatain érvényben lévő operatív tervet követve minden héten órarend szerint 5-5 óra válik megtekinthetővé és elérhetővé.

Az első héten bekapcsolt tanárok a szabadkai Kosztolányi Dezső Tehetséggondozó Gimnázium, a szabadkai Svetozar Marković Gimnázium, a szabadkai Vegyészeti-Technológiai Középiskola, a Zentai Közgazdasági és Kereskedelmi Iskola, a Zentai Egészségügyi Középiskola és a zentai Bolyai Tehetséggondozó Gimnázium és Kollégium tanárai.

A távoktatás második hetétől, 2020. március 23-ától elérhetőek az első 20-20 perces videók. A következő héten már új intézmények pedagógusai is bekapcsolódtak a középiskolai távoktatásba: az Adai Műszaki Iskola, a Zentai Gimnázium, a Csókai Vegyészeti és Élelmiszeripari Középiskola, a magyarkanizsai Beszédes József Műszaki és Mezőgazdasági Iskolaközpont, a Szabadkai Zeneiskola, a Szabadkai Egészségügyi Középiskola, a szabadkai Vegyészeti-Technológiai Középiskola, a Szabadkai Politechnikai Iskola, a topolyai Dositej Obradović Gimnázium és Közgazdasági Iskola és a topolyai Mezőgazdasági Iskola pedagógusai is tartottak órákat.

Az első három hét órái Szabadkán és Zentán párhuzamosan kerülnek felvételre. Szabadkán a Kosztolányi Dezső Tehetséggondozó Gimnázium és a Vegyészeti-Technológiai Középiskola, míg Zentán a Közgazdasági és Kereskedelmi Iskola ad otthont a felvételeknek. A felvételek minden alkalommal délután háromig fejeződnek be, hogy minden érintett még a kijárási tilalom előtt hazaérhessen.

A középiskolákra vonatkozó órarend a húsvéti szünetig elkészült. A húsvét utáni időszakban a Pannon RTV stábja Adára, majd Óbecsére fog költözni, ahol az adai, majd pedig az óbecsei középiskolás tanárok előadásait fogják felvenni. A húsvéti időszakig a tervek szerint 22 középiskolai tanár 120 órát fog megtartani.

Szabadka, 2020. március 31.